

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖

ส่วนกลาง		
ประเด็น	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
การผลิตส้มปลอดภัย	๑. กสก. รุกรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”	เว็บไซต์สยามรัฐ
การผลิตส้มปลอดภัย	๒. กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”	เว็บไซต์สยามธุรกิจ
การผลิตส้มปลอดภัย	๓. กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”	เว็บไซต์แนวหน้า
การผลิตส้มปลอดภัย	๔. กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”	เว็บไซต์เกษตรกรก้าวไกล
การผลิตส้มปลอดภัย	๕. กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”	Facebook เกษตรก้าวไกลไปด้วยกัน
การผลิตส้มปลอดภัย	๖. กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”	สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์

กสก. รุกรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”

๒ มีนาคม 2566 17:38 น. สยามรัฐออนไลน์ เกษตร

นายพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการผลิตส้มปลอดภัย จึงได้ดำเนินโครงการรณรงค์เฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในผลผลิตส้มขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรการผลิตส้มปลอดภัย ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) นำเกษตรกรเข้าสู่การควบคุมคุณภาพการเพาะปลูก ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการพัฒนาสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตร

สมาคมการค้านวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย (ไทท้าว) และภาคเอกชน ร่วมจัดงานรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange” ขึ้น ณ ที่ทำการสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ปลูกส้มได้รับทราบวิธีการจัดการพื้นที่ปลูกอย่างปลอดภัย โดยมีการเสวนาพิเศษ “ซีซ่องสองตลาด...ส้มไทย จากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค” โดย ตลาดไท บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด และบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ส้มสายน้ำผึ้ง นอกจากนี้ยังจัดให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมงานเข้าฐานเรียนรู้ ดังนี้ ๑) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ๒) ชัวร์ก่อนใช้ เช็คก่อนทิ้ง ๓) การป้องกันกำจัดศัตรูส้มโดยวิธีผสมผสาน ๔) การจัดการดินและปุ๋ยในสวนส้ม ๕) ระบบตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP แบบดิจิทัล ๖) การใช้โดรนทางการเกษตร อีกทั้งยังมีการให้บริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในส้ม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ส้มเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกกันอย่างแพร่หลาย หลากหลายสายพันธุ์ มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด ๑๒๘,๐๔๖ ไร่ แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ สุโขทัย กำแพงเพชร แพร่ และจังหวัดเชียงราย มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ แต่เกษตรกรผู้ปลูกส้มต้องประสบกับปัญหาโรคและแมลงศัตรูส้มรบกวน ดังนั้น การปลูกและดูแลสวนส้ม เกษตรกรจึงต้องใส่ใจในทุกขั้นตอนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกส้ม คือ ดินต้องเป็นดินร่วน มีความซุยในดินดี น้ำต้องถึงไม้ขาด และการให้ธาตุอาหารที่สมบูรณ์เป็นเรื่องสำคัญ ปุ๋ยที่ให้กับส้มควรมีธาตุอาหารที่ตรงตาม ความต้องการของส้ม รวมถึงการใช้สารเคมีในป้องกันกำจัดศัตรูพืชในส้ม หากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ก็อาจก่อให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตและเป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม กระทบกับการส่งออกได้

นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า สำหรับจังหวัดเชียงใหม่นั้นนับเป็นแหล่งปลูกส้มสายน้ำผึ้งที่มีปริมาณผลผลิตมากและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ ในปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา มีพื้นที่ปลูกส้มจำนวน ๓๘,๐๒๙ ไร่ ผลผลิตประมาณ ๑๔๔,๔๐๖ ตัน โดยให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ส้มมีรสชาติอร่อยที่สุด และมีสีส้มสวยที่สุด ในส่วนสถานการณ์การผลิตส้มสายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง ปี ๒๕๖๕/๖๖ มีพื้นที่ปลูกส้ม จำนวน ๑๗,๙๓๙ ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต ๑๖,๙๖๙ ไร่ ในพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลสันทราย ตำบลแม่สุ่น ตำบลแม่คะ ตำบลแม่ฮอน ตำบลแม่ข่า และตำบลม่อนปิ่น ซึ่งทั้ง ๘ ตำบล ให้ผลผลิตส้มมากกว่า ๗๖,๓๖๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งลักษณะของผลส้มสายน้ำผึ้งอำเภอฝางจะมีมีผิวสีเหลืองทองอร่ามสวยเมื่อสุกได้ที่ เนื้อแน่นน้ำเยอะ

มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ รสจัดจ้าน กลมกล่อม หวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่หวานจัด ชานิมิ ดินในเขตพื้นที่อำเภอฝาง ค่อนข้างจะมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินแดนสายน้ำแร่ธรรมชาติ แหล่งน้ำมาจากแหล่งน้ำแม่ใจและเป็นดินที่มีแร่ธาตุจากภูเขาไฟ มีน้ำแร่ผสมอยู่ เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเดิม อากาศร้อนสลับหนาวในช่วงปลายปีซึ่งเป็นอากาศที่ส้มค่อนข้างชอบ พื้นที่เป็นภูเขาสูง เป็นหุบเขา มีอากาศไหลผ่านหมุนเวียน และมีความชื้นจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกส้มสายน้ำผึ้งมากที่สุด ซึ่งขณะนี้จังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมเสนอส้มสายน้ำผึ้งโป่งน้ำร้อนฝาง เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้เพิ่มให้ผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำเกษตรกรให้สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายของศัตรูพืช ให้จัดการโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ได้แก่ ๑) วิธีเขตกรรม : การปรับสภาพดิน การตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ๒) วิธีกล : การตัดกิ่งหรือผลที่พบการเข้าทำลายของโรคและแมลงนำไปเผาทำลาย การใช้กับดักกาวเหนียว ๓) วิธีฟิสิกส์ : การใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยไปทำลาย ๔) ชีววิธี : การใช้ศัตรูธรรมชาติ ตัวห้ำ ตัวเบียน จุลินทรีย์ รวมถึงการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในบริเวณสวนส้ม ๕) สารสกัดธรรมชาติ : การใช้สารสะเดา ทางไหล ๖) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช : กรณีพบการระบาดของศัตรูพืชค่อนข้างรุนแรงในบริเวณกว้าง โดยใช้สารเคมีตามหลัก ๓ ถูก คือ ถูกชนิด ถูกเวลา และถูกวิธี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมหรือเฉพาะเจาะจงกับชนิดของศัตรูพืช และสอดคล้องกับแต่ละระยะของส้ม ตามชนิดและอัตราที่แนะนำ เพื่อลดปริมาณศัตรูพืชในพื้นที่นั้น ลดความเสี่ยงต่อคน และรบกวนระบบนิเวศเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด มีการสลับกลุ่มสารเคมี ไม่ใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะส่งผลให้แมลงเกิดการดื้อยา (Insect Pesticide Resistance) ต้องใช้ตามหลักวิชาการที่เจ้าหน้าที่แนะนำ หรือตามฉลากเคมีภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายห้ามใช้สารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ประกาศห้ามใช้ทางการเกษตรโดยเด็ดขาด สำหรับวิธีการปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว ๑) การเข้าทำลายของแมลงจะลดลงในระยะส้มผลแก่ จึงควรงดใช้สารเคมี ๒) เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่ปลอดภัย หรือ เว้นระยะเวลาก่อนการเก็บเกี่ยว ภายหลังการใช้สารเคมี (PHI) ตามคำแนะนำหรือตามที่ระบุในฉลาก เพื่อลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต ๓) สุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารเคมีตกค้างด้วยชุดทดสอบแบบง่ายโดยเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรสามารถตรวจเองได้

กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์ เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”

นายรพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการผลิตส้มปลอดภัย จึงได้ดำเนินโครงการรณรงค์เฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในผลผลิตส้มขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรผลิตส้มปลอดภัย ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) นำเกษตรกรเข้าสู่การควบคุมคุณภาพการเพาะปลูก ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการพัฒนาสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย

ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตรสมาคมการค้านวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย (ไททำ) และภาคเอกชน ร่วมจัดงานรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange” ขึ้น ณ ที่ทำการสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ปลูกส้มได้รับทราบวิธีการจัดการพื้นที่ปลูกอย่างปลอดภัย โดยมีการเสวนาพิเศษ “ชี้ช่องส่องตลาดส้มไทย จากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค” โดย ตลาดไท บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด และบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ส้มสายน้ำผึ้ง นอกจากนี้ยังจัดให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมงานเข้าฐานเรียนรู้ดังนี้

- ๑) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย
- ๒) ชัวร์ก่อนใช้ เช็คก่อนทิ้ง
- ๓) การป้องกันกำจัดศัตรูส้มโดยวิธีผสมผสาน
- ๔) การจัดการดินและปุ๋ยในสวนส้ม
- ๕) ระบบตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP แบบดิจิทัล

๖) การใช้โดรนทางการเกษตร อีกทั้งยังมีการให้บริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในส้ม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ส้มเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกกันอย่างแพร่หลาย หลากหลายสายพันธุ์ มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด ๑๒๘,๐๔๖ ไร่ แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ สุโขทัย กำแพงเพชร แพร่ และจังหวัดเชียงราย มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ แต่เกษตรกรผู้ปลูกส้มต้องประสบกับปัญหาโรคและแมลงศัตรูส้มรบกวน ดังนั้น การปลูกและดูแลสวนส้ม เกษตรกร จึงต้องใส่ใจในทุกขั้นตอนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกส้ม คือ ดินต้องเป็นดินร่วน มีความซุยในดินดี น้ำต้องถึงไม่ขาด และการให้ธาตุอาหารที่สมบูรณ์เป็นเรื่องสำคัญ ปุ๋ยที่ให้กับส้มควรมีธาตุอาหารที่ตรงตาม ความต้องการของส้ม รวมถึงการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในส้ม หากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ก็จะสามารถก่อให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตและเป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม กระทั่งการส่งออกได้

นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นแหล่งปลูกส้มสายน้ำผึ้งที่มีปริมาณผลผลิตมากและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ ในปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา มีพื้นที่ปลูกส้มจำนวน ๓๘,๐๒๙ ไร่ ผลผลิตประมาณ ๑๔๔,๔๐๖ ตัน โดยให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ส้มมีรสชาติอร่อยที่สุด และมีสีส้มสวยที่สุด ในส่วนสถานการณ์การผลิตส้มสายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง ปี ๒๕๖๕/๖๖ มีพื้นที่ปลูกส้ม จำนวน ๑๗,๙๓๙ ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต ๑๖,๙๖๙ ไร่ ในพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลสันทราย ตำบลแม่สุ่น ตำบลแม่คะ ตำบลแม่ฮอน ตำบลแม่ข่า และตำบลม่อนปิ่น ซึ่งทั้ง ๘ ตำบล ให้ผลผลิตส้มมากกว่า ๗๖,๓๖๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งลักษณะของผลส้มสายน้ำผึ้งอำเภอฝางจะมีมีผิวสีเหลืองทองอร่ามสวยเมื่อสุกได้ที่ เนื้อแน่นน้ำเยอะมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ รสจัดจ้าน กลมกล่อม หวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่หวานจัด ชานนิ่ม ดินในเขตพื้นที่อำเภอฝาง ค่อนข้างจะมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินแดนสายน้ำแร่ธรรมชาติ แหล่งน้ำมาจากแหล่งน้ำแม่ใจและเป็นดินที่มีแร่ธาตุจากภูเขาไฟ มีน้ำแร่ผสมอยู่ เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเดิม อากาศร้อนสลับหนาวในช่วงปลายปีซึ่งเป็นอากาศที่ส้มค่อนข้างชอบ พื้นที่เป็นภูเขาสูง เป็นหุบเขา มีอากาศไหลผ่านหมุนเวียน และมีความชื้นจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกส้มสายน้ำผึ้งมากที่สุด ซึ่งขณะนี้จังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมเสนอส้มสายน้ำผึ้งโป่งน้ำร้อนฝาง เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้เพิ่มให้ผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำเกษตรกรให้สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายของศัตรูพืช ให้จัดการโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ได้แก่

- ๑) วิธีเขตกรรม : การปรับสภาพดิน การตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง
- ๒) วิธีกล : การตัดกิ่งหรือผลที่พบการเข้าทำลายของโรคและแมลงนำไปเผาทำลาย การใช้กับดักกาวเหนียว
- ๓) วิธีฟิสิกส์ : การใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยไปทำลาย
- ๔) ชีววิธี : การใช้ศัตรูธรรมชาติ ตัวห้ำ ตัวเบียน จุลินทรีย์ รวมถึงการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในบริเวณสวนส้ม
- ๕) สารสกัดธรรมชาติ : การใช้สารสะเดา ทางไหล

๖) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช : กรณีพบการระบาดของศัตรูพืชค่อนข้างรุนแรงในบริเวณกว้าง โดยใช้สารเคมีตามหลัก ๓ ถูก คือ ถูกชนิด ถูกเวลา และถูกวิธี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมหรือเฉพาะเจาะจงกับชนิดของศัตรูพืช และสอดคล้องกับแต่ละระยะของส้ม ตามชนิดและอัตราที่แนะนำ เพื่อลดปริมาณศัตรูพืชในพื้นที่นั้น ลดความเสี่ยงต่อคน และรบกวนระบบนิเวศเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด มีการสลักกลุ่มสารเคมี ไม่ใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะส่งผลให้แมลงเกิดการดื้อยา (Insect Pesticide Resistance) ต้องใช้ตามหลักวิชาการที่เจ้าหน้าที่แนะนำ หรือตามฉลากเคมีภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง ตามกฎหมายห้ามใช้สารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ประกาศห้ามใช้ทางการเกษตรโดยเด็ดขาด

สำหรับวิธีการปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว ๑) การเข้าทำลายของแมลงจะลดลงในระยะส้มผลแก่ จึงควรดใช้สารเคมี ๒) เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่ปลอดภัย หรือเว้นระยะเวลาก่อนการเก็บเกี่ยว ภายหลังจากใช้สารเคมี (PHI) ตามคำแนะนำ หรือตามที่ระบุในฉลาก เพื่อลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต ๓) สุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหาสารเคมีตกค้างด้วยชุดทดสอบแบบง่ายโดยเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรสามารถตรวจเองได้

กรมส่งเสริมการเกษตร รมรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย "Safe Use Safe Orange"

นายพรพิทัศน์ อุ๋นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการผลิตส้มปลอดภัย จึงได้ดำเนินโครงการรณรงค์เฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในผลผลิตส้มขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรผลิตส้มปลอดภัย ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) นำเกษตรกรเข้าสู่การควบคุมคุณภาพการเพาะปลูก ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการพัฒนาสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตรสมาคมการค้าันวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย (ไทท้าว) และภาคเอกชน ร่วมจัดงานรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย "Safe Use Safe Orange" ขึ้น ณ ที่ทำการสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ปลูกส้มได้รับทราบวิธีการจัดการพื้นที่ปลูกอย่างปลอดภัย โดยมีการเสวนาพิเศษ "ซื้อของส่งตลาด...ส้มไทย จากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค" โดย ตลาดไท บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด และบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ส้มสายน้ำผึ้ง นอกจากนี้ยังจัดให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมงานเข้าฐานเรียนรู้ ดังนี้ ๑) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ๒) ชัวร์ก่อนใช้ เช็คก่อนทิ้ง ๓) การป้องกันกำจัดศัตรูส้มโดยวิธีผสมผสาน ๔) การจัดการดินและปุ๋ยในสวนส้ม ๕) ระบบตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP แบบดิจิทัล ๖) การใช้โดรนทางการเกษตร อีกทั้งยังมีการให้บริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในส้ม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ส้มเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นที่ยอมรับบริโภคกันอย่างแพร่หลาย หลากหลายสายพันธุ์ มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด ๑๒๘,๐๔๖ ไร่ แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ สุโขทัย กำแพงเพชรแพร่ และจังหวัดเชียงราย มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

แต่เกษตรกรผู้ปลูกส้มต้องประสบกับปัญหาโรคและแมลงศัตรูส้มรบกวน ดังนั้น การปลูกและดูแลสวนส้ม เกษตรกรจึงต้องใส่ใจในทุกขั้นตอนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกส้ม คือ ดินต้องเป็นดินร่วน มีความชุ่มชื้นในดินดี น้ำต้องถึงไม่ขาด และการให้ธาตุอาหารที่สมบูรณ์เป็นเรื่องสำคัญ ปุ๋ยที่ให้กับส้มควรมีธาตุอาหารที่ตรงตาม ความต้องการของส้ม รวมถึงการใช้สารเคมีในป้องกันกำจัดศัตรูพืชในส้ม หากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ก็อาจก่อให้เกิดสารตกค้างในผลผลิตและเป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม กระทบกับการส่งออกได้

นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นแหล่งปลูกส้มสายน้ำผึ้ง ที่มีปริมาณผลผลิตมากและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ ในปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา มีพื้นที่ปลูกส้มจำนวน ๓๘,๐๒๙ ไร่ ผลผลิตประมาณ ๑๔๔,๔๐๖ ตัน โดยให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ส้มมีรสชาติอร่อยที่สุด และมีสีส้มสวยที่สุดในสวนสถานการณ์การผลิตส้มสายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง ปี ๒๕๖๕/๖๖ มีพื้นที่ปลูกส้ม จำนวน ๑๗,๙๓๙ ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต ๑๖,๙๖๙ ไร่ ในพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลสันทราย ตำบลแม่สุน ตำบลแม่คะ ตำบลแม่ฮอน ตำบลแม่ข่า และตำบลม่อนปิ่น ซึ่งทั้ง ๘ ตำบล ให้ผลผลิตส้มมากกว่า ๗๖,๓๖๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งลักษณะของผลส้มสายน้ำผึ้งอำเภอฝางจะมีผิวสีเหลืองทองอร่ามสวยเมื่อสุกได้ที่ เนื้อแน่นน้ำเยอะมีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ รสจัดจ้าน กลมกล่อม หวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่หวานจัด ซานนิ่ม ดินในเขตพื้นที่อำเภอฝาง ค่อนข้างจะมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินแดนสายน้ำแร่ธรรมชาติ แหล่งน้ำมาจากแหล่งน้ำแม่ใจและเป็นดินที่มีแร่ธาตุจากภูเขาไฟ มีน้ำแร่ผสมอยู่ เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเดิม อากาศร้อนสลับหนาวในช่วงปลายปีซึ่งเป็นอากาศที่ส้มค่อนข้างชอบ พื้นที่เป็นภูเขาสูง เป็นหุบเขา มีอากาศไหลผ่านหมุนเวียน และมีความชื้นจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกส้มสายน้ำผึ้งมากที่สุด ซึ่งขณะนี้จังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมเสนอส้มสายน้ำผึ้งโป่งน้ำร้อนฝาง เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้เพิ่มให้ผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำเกษตรกรให้สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายของศัตรูพืช ให้จัดการโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ได้แก่ ๑) วิธีเขตกรรม : การปรับสภาพดิน การตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ๒) วิธีกล : การตัดกิ่งหรือผลที่พบการเข้าทำลายของโรคและแมลงนำไปเผาทำลาย การใช้กับดักกาวเหนียว ๓) วิธีฟิสิกส์ : การใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยไปทำลาย ๔) ชีววิธี : การใช้ศัตรูธรรมชาติ ตัวห้ำ ตัวเบียน จุลินทรีย์ รวมถึงการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในบริเวณสวนส้ม ๕) สารสกัดธรรมชาติ : การใช้สารสะเดา ทางไหล ๖) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช : กรณีพบการระบาดของศัตรูพืชค่อนข้างรุนแรงในบริเวณกว้าง โดยใช้สารเคมีตามหลัก ๓ ถูก คือ ถูกชนิด ถูกเวลา และถูกวิธี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมหรือเฉพาะเจาะจงกับชนิดของศัตรูพืช และสอดคล้องกับแต่ละระยะของส้ม ตามชนิดและอัตราที่แนะนำ เพื่อลดปริมาณศัตรูพืชในพื้นที่นั้น ลดความเสี่ยงต่อคน และรบกวนระบบนิเวศเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด มีการสลับกลุ่มสารเคมี ไม่ใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะส่งผลให้แมลงเกิดการดื้อยา (Insect Pesticide Resistance) ต้องใช้ตามหลักวิชาการที่เจ้าหน้าที่แนะนำ หรือตามฉลากเคมีภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายห้ามใช้สารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ประกาศห้ามใช้ทางการเกษตรโดยเด็ดขาด สำหรับวิธีการปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว ๑) การเข้าทำลายของแมลงจะลดลงในระยะส้มผลแก่ จึงควรงดใช้สารเคมี ๒) เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่ปลอดภัย หรือเว้นระยะเวลาก่อนการเก็บเกี่ยว ภายหลังจากใช้สารเคมี (PHI) ตามคำแนะนำ หรือตามที่ระบุในฉลาก เพื่อลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต ๓) สุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารเคมีตกค้างด้วยชุดทดสอบแบบง่ายโดยเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรสามารถตรวจเองได้

<https://www.kasetkaoklai.com/home/๒๐๒๓/๐๓/%E0%B๘%๘๑%E0%B๘%A๓%E0%B๘%A๑%E0%B๘AA%E0%B๙%๘๘%E0%B๘%๘๗%E0%B๙%๘๐%E0%B๘AA%E0%B๘%A๓%E0%B๘%B๔%E0%B๘%A๑%E0%B๘%๘๑%E0%B๘%B๒%E0%B๘%A๓%E0%B๙%๘๐%E0%B๘%๘๑%E0%B๘%A๙%E0%B๘%๙๕%E0%B๘%A๓%E0%B๘%A๓%E0%B๘%๙๓-๓/>

กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”

โดย torzkrub - มีนาคม 2, 2023

นายพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการผลิตส้มปลอดภัย จึงได้ดำเนินโครงการรณรงค์เฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในผลผลิตส้มขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิต และการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรผลิตส้มปลอดภัย ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) นำเกษตรกรเข้าสู่การควบคุมคุณภาพการเพาะปลูก ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางพัฒนาสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย

โดยล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตรสมาคมการค้านวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย (ไทท้าว) และภาคเอกชน ร่วมจัดงานรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange” ขึ้น ณ ที่ทำการสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ปลูกส้มได้รับทราบวิธีการจัดการพื้นที่ปลูกอย่างปลอดภัย โดยมีการเสวนาพิเศษ “ชี้ช่องส่งตลาด...ส้มไทย จากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค” โดย ตลาดไท บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด และ บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ส้มสายน้ำผึ้ง

นอกจากนี้ยังจัดให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมงานเข้าฐานเรียนรู้ ดังนี้ ๑) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ๒) ชัวร์ก่อนใช้ เช็คก่อนทิ้ง ๓) การป้องกันกำจัดศัตรูส้มโดยวิธีผสมผสาน ๔) การจัดการดินและปุ๋ยในสวนส้ม ๕) ระบบตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP แบบดิจิทัล ๖) การใช้โดรนทางการเกษตร อีกทั้งยังมีการให้บริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในส้ม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ส้มเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นที่ยอมรับโดกันอย่างแพร่หลาย หลากหลายสายพันธุ์ มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด ๑๒๘,๐๔๖ ไร่ แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ สุโขทัย กำแพงเพชร แพร่ และจังหวัดเชียงราย มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ แต่เกษตรกรผู้ปลูกส้มต้องประสบกับปัญหาโรคและแมลงศัตรูส้มรบกวน

ดังนั้น การปลูกและดูแลสวนส้ม เกษตรกรจึงต้องใส่ใจในทุกขั้นตอนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกส้ม คือ ดินต้องเป็นดินร่วน มีความซุยในดินดี น้ำต้องถึงไม่ขาด และการให้ธาตุอาหารที่สมบูรณ์เป็นเรื่องสำคัญ ปุ๋ยที่ให้กับส้มควรมีธาตุอาหารที่ตรงตาม ความต้องการของส้ม รวมถึงการใช้สารเคมีในป้องกันกำจัดศัตรูพืชในส้ม หากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ก็อาจก่อให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต และเป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม กระทั่งการส่งออกได้

นายเจริญ พิมพ์ชวล เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นแหล่งปลูกส้มสายน้ำผึ้งที่มีปริมาณผลผลิตมากและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ ในปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา มีพื้นที่ปลูกส้มจำนวน ๓๘,๐๒๙ ไร่ ผลผลิตประมาณ ๑๔๔,๔๐๖ ตัน โดยให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ส้มมีรสชาติอร่อยที่สุด และมีสีส้มสวยที่สุด ในส่วนสถานการณ์การผลิตส้มสายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง ปี ๒๕๖๕/๖๖ มีพื้นที่ปลูกส้ม จำนวน ๑๗,๙๓๙ ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต ๑๖,๙๖๙ ไร่ ในพื้นที่ ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลสันทราย ตำบลแม่สุ่น ตำบลแม่คะ ตำบลแม่ฮอน ตำบลแม่ข่า และตำบลม่อนปิ่น ซึ่งทั้ง ๘ ตำบล ให้ผลผลิตส้มมากกว่า ๗๖,๓๖๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะของผลส้มสายน้ำผึ้งอำเภอฝางจะมีผิวสีเหลืองทองอร่ามสวยเมื่อสุกได้ที่ เนื้อแน่นน้ำเยอะมีรสชาติ เป็นเอกลักษณ์ คือ รสจัดจ้าน กลมกล่อม หวานนอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่หวานจัด ซานนิ่ม ดินในเขตพื้นที่อำเภอฝาง ค่อนข้างจะมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินแดนสายน้ำแร่ธรรมชาติ แหล่งน้ำมาจากแหล่งน้ำแม่ใจและเป็นดินที่มีแร่ธาตุจากภูเขาไฟ มีน้ำแร่ผสมอยู่ เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเดิม อากาศร้อนสลับหนาวในช่วงปลายปีซึ่งเป็นอากาศที่ส้มค่อนข้างชอบ พื้นที่เป็นภูเขาสูง เป็นหุบเขา มีอากาศไหลผ่านหมุนเวียน และมีความชื้นจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกส้มสายน้ำผึ้งมากที่สุด ซึ่งขณะนี้จังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมเสนอส้มสายน้ำผึ้งโป่งน้ำร้อนฝาง เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้เพิ่มให้ผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำเกษตรกรให้สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายของศัตรูพืช ให้จัดการโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ได้แก่

๑) วิธีเขตกรรม : การปรับสภาพดิน การตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง

๒) วิธีกล :

การตัดกิ่งหรือผลที่พบการเข้าทำลายของโรคและแมลงนำไปเผาทำลาย การใช้กับดักกาวเหนียว

๓) วิธีฟิสิกส์ : การใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยไปทำลาย

๔) ชีววิธี : การใช้ศัตรูธรรมชาติ ตัวห้ำ ตัวเบียน จุลินทรีย์ รวมถึงการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในบริเวณสวนส้ม

๕) สารสกัดธรรมชาติ : การใช้สารสะเดา ทางไหล

๖) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช : กรณีพบการระบาดของศัตรูพืชค่อนข้างรุนแรงในบริเวณกว้าง โดยใช้สารเคมีตามหลัก ๓ ถูก คือ ถูกชนิด ถูกเวลา และถูกวิธี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมหรือเฉพาะเจาะจงกับชนิดของศัตรูพืช และสอดคล้องกับแต่ละระยะของส้ม ตามชนิดและอัตราที่แนะนำ เพื่อลดปริมาณศัตรูพืชในพื้นที่นั้น ลดความเสี่ยงต่อคน และรบกวนระบบนิเวศเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด มีการสลับกลุ่มสารเคมี ไม่ใช้สารเคมี

ชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะส่งผลให้แมลงเกิดการดื้อยา (Insect Pesticide Resistance) ต้องใช้ตามหลักวิชาการที่เจ้าหน้าที่แนะนำ หรือตามฉลากเคมีภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายห้ามใช้สารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ประกาศห้ามใช้ทางการเกษตรโดยเด็ดขาด

สำหรับวิธีการปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว ๑) การเข้าทำลายของแมลงจะลดลงในระยะส้มผลแก่ จึงควรงดใช้สารเคมี ๒) เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่ปลอดภัย หรือเว้นระยะเวลาก่อนการเก็บเกี่ยว ภายหลังการใช้สารเคมี (PHI) ตามคำแนะนำ หรือตามที่ระบุในฉลาก เพื่อลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต ๓) สุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารเคมีตกค้างด้วยชุดทดสอบแบบง่ายโดยเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรสามารถตรวจเองได้

กรมส่งเสริมการเกษตร

18 hrs ·

Follow

กรมส่งเสริมการเกษตร รณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange”

นายพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการผลิตส้มปลอดภัย จึงได้ดำเนินโครงการรณรงค์เฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในผลผลิตส้มขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรผลิตส้มปลอดภัย ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) นำเกษตรกรเข้าสู่การควบคุมคุณภาพการเพาะปลูก ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการพัฒนาสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวอีกว่า ล่าสุดกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตร สมาคมการค้าันวัตกรรมเพื่อการเกษตรไทย (ไททา) และภาคเอกชน ร่วมจัดงานรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย “Safe Use Safe Orange” ขึ้น ณ ที่ทำการสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ปลูกส้มได้รับทราบวิธีการจัดการพื้นที่ปลูกอย่างปลอดภัย โดยมีการเสวนาพิเศษ “ชีของสองตลาด...ส้มไทย จากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค” โดย ตลาดไท บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัท เซ็นทรัล ฟู้ด รีเทล จำกัด และบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ส้มสายน้ำผึ้ง

นอกจากนี้ยังจัดให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมงานเข้าฐานเรียนรู้ ดังนี้ 1) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย 2) ขั้วก่อนใช้ เช็คก่อนทิ้ง 3) การป้องกันกำจัดศัตรูส้มโดยวิธีผสมผสาน 4) การจัดการดินและปุ๋ยในสวนส้ม 5) ระบบตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP แบบดิจิทัล 6) การใช้โดรนทางการเกษตร อีกทั้งยังมีการให้บริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในส้ม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวต่อไปว่า ส้มเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย หลากหลายสายพันธุ์ มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 128,046 ไร่ แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ สุโขทัย กำแพงเพชร แพร่ และจังหวัดเชียงราย มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ แต่เกษตรกรผู้ปลูกส้มต้องประสบกับปัญหาโรคและแมลงศัตรูส้มรบกวน

ดังนั้น การปลูกและดูแลสวนส้ม เกษตรกร จึงต้องใส่ใจในทุกขั้นตอนและให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกส้ม คือ ดินต้องเป็นดินร่วน มีความชุ่มชื้นดี น้ำต้องถึงไม่ขาด และการให้ธาตุอาหารที่สมบูรณ์เป็นเรื่องสำคัญ ปุ๋ยที่ให้กับส้มควรมีธาตุอาหารที่ตรงตามความต้องการของส้ม รวมถึงการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในส้ม หากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ก็อาจก่อให้เกิดสารตกค้างในผลผลิต และเป็นอันตรายต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม กระทั่งการส่งออกได้

ส่วน นายเจริญ พิมพ์ชวลิต เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า สำหรับจังหวัดเชียงใหม่นั้นเป็นแหล่งปลูกส้มสายน้ำผึ้งที่มีปริมาณผลผลิตมาก และมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ ในปี 2565 ที่ผ่านมา มีพื้นที่ปลูกส้มจำนวน 38,029 ไร่ ผลผลิตประมาณ 144,406 ตัน โดยให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ส้มมีรสชาติอร่อยที่สุด และมีสีส้มสวยที่สุด

ในส่วนสถานการณ์การผลิตส้มสายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง ปี 2565/66 มีพื้นที่ปลูกส้ม จำนวน 17,939 ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต 16,969 ไร่ ในพื้นที่ 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลสันทราย ตำบลแม่สนิม ตำบลแม่คะ ตำบลแม่จอน ตำบลแม่ข่า และตำบลม่อนปิ่น ซึ่งทั้ง 8 ตำบล ให้ผลผลิตส้มมากกว่า 76,360 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 4,500 กิโลกรัมต่อไร่

ซึ่งลักษณะของผลส้มสายน้ำผึ้งอำเภอฝางจะมีมีผิวสีเหลืองทองอร่ามสวยเมื่อสุกได้ที่ เนื้อแน่นน้ำเยอะ มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ รสจัดจ้าน กลมกล่อม หวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่หวานจัด ขาน้ำมึน ดินในเขตพื้นที่อำเภอฝาง ค่อนข้างจะมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินแดนสายน้ำแร่ธรรมชาติ แหล่งน้ำมาจากแหล่งน้ำแม่ใจและเป็นดินที่มีแร่ธาตุจากภูเขาไฟ มีน้ำแร่ผสมอยู่ เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเดิม อากาศร้อนสลับหนาวในช่วงปลายปีซึ่งเป็นอากาศที่ส้มค่อนข้างชอบ พื้นที่เป็นภูเขาสูง เป็นหุบเขา มีอากาศไหลผ่านหม่นเวียน และมีความชื้นจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกส้มสายน้ำผึ้งมากที่สุด ซึ่งขณะนี้จังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมเสนอส้มสายน้ำผึ้งโป่งน้ำร้อนฝาง เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้เพิ่มให้ผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำเกษตรกรให้สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายของศัตรูพืช ให้จัดการโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ได้แก่

- 1) วิธีเขตกรรม : การปรับสภาพดิน การตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง
- 2) วิธีกล : การตัดกิ่งหรือผลที่พบการเข้าทำลายของโรคและแมลงนำไปเผาทำลาย การใช้กับดักกาวเหนียว
- 3) วิธีฟิสิกส์ : การใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยไปทำลาย
- 4) ชีววิธี : การใช้ศัตรูธรรมชาติ ตัวห้ำ ตัวเบียน จุลินทรีย์ รวมถึงการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในบริเวณสวนส้ม
- 5) สารสกัดธรรมชาติ : การใช้สารสะเดา ทางไหล 6) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช : กรณีพบการระบาดของศัตรูพืชค่อนข้างรุนแรงในบริเวณกว้าง โดยใช้สารเคมีตามหลัก 3 ถูก คือ ถูกชนิด ถูกเวลา และถูกวิธี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนการใช้สารเคมีป้องกัน

กำจัดศัตรูพืช ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมหรือเฉพาะเจาะจงกับชนิดของศัตรูพืช และสอดคล้องกับแต่ละระยะของส้มตามชนิดและอัตราที่แนะนำ เพื่อลดปริมาณศัตรูพืชในพื้นที่นั้น ลดความเสี่ยงต่อคน และระบบนิเวศเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด มีการสลับกลุ่มสารเคมี ไม่ใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะส่งผลให้แมลงเกิดการดื้อยา (Insect Pesticide Resistance) ต้องใช้ตามหลักวิชาการที่เจ้าหน้าที่แนะนำ หรือตามฉลากเคมีภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ห้ามใช้สารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ประกาศห้ามใช้ทางการเกษตรโดยเด็ดขาด

สำหรับวิธีการปฏิบัติก่อนการเก็บเกี่ยว 1) การเข้าทำลายของแมลงจะลดลงในระยะส้มผลแก่ จึงควรงดใช้สารเคมี 2) เก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะที่ปลอดภัย หรือ เว้นระยะเวลาก่อนการเก็บเกี่ยว ภายหลังจากใช้สารเคมี (PHI) ตามคำแนะนำ หรือตามที่ระบุในฉลาก เพื่อลดปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต 3) สุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารเคมีตกค้างด้วยชุดทดสอบแบบง่ายโดยเจ้าหน้าที่ หรือเกษตรกรสามารถตรวจเองได้

กรมส่งเสริมการเกษตร หนุนรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย "Safe Use Safe Orange" ในพื้นที่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่

02 มี.ค. 2566

views 58

วันที่ 2 มีนาคม 2566 ที่บริเวณสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ นายพิทักษ์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธานเปิดงานรณรงค์เกษตรกรร่วมใจผลิตส้มปลอดภัย "Safe Use Safe Orange" โดยกรมวิชาการเกษตร ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาคเอกชน ให้ความสำคัญกับการผลิตส้มปลอดภัยและมีคุณภาพ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดละเลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย ซึ่งเป็นการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) ในภาคการเกษตร จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการรณรงค์เฝ้าระวังสารเคมีตกค้างในผลผลิตส้ม เพื่อส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรด้วย BCG Model เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรผลิตส้มปลอดภัย โดยให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มดำเนินการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน รวมถึงการใช้ชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เน้นการปฏิบัติตามหลัก การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี หรือ GAP ซึ่งมีการบูรณาการการทำงานตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ โดยใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสร้างมูลค่าเพิ่ม(Value Creation) เน้นการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา เพิ่มพูนทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์และบริโภคอย่างยั่งยืน

ภายในงาน ประกอบด้วย การเสวนาพิเศษ "จีช่องส่องตลาด...ส้มไทย จากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค" และการจัดฐานการเรียนรู้ ให้เกษตรกรผู้ปลูกส้ม ในพื้นที่ อำเภอฝาง แม่เอย และไชยปราการ ได้ศึกษาเรียนรู้ เช่น การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ชีวส์ก่อนใช้ เชื้อก่อนทิ้ง การป้องกันกำจัดศัตรูส้มโดยวิธีผสมผสาน การจัดการดินและปุ๋ยในสวนส้ม ระบบตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP แบบดิจิทัล การใช้โดรนทางการเกษตร บริการตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช บริการตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในส้มโดย GT Test Kit

สำหรับสถานการณ์การผลิตส้มสายน้ำผึ้งของอำเภอฝาง ปี 2565/66 มีพื้นที่ปลูก จำนวน 17,939 ไร่ ผลผลิตส้มมากกว่า 76,360 ตัน ส้มสายน้ำผึ้งอำเภอฝางจะมีผิวสีเหลืองทองอร่ามสวยเมื่อสุกได้ที่ เนื้อแน่นน้ำเยอะ มีรสชาติเป็นเอกลักษณ์ คือ รสจัดจ้าน กลมกล่อม หวานนำอมเปรี้ยวเล็กน้อย ไม่หวานจัด ชานนึ่ม ดินในเขตพื้นที่อำเภอฝาง ค่อนข้างจะมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นดินแดนสายน้ำแร่ธรรมชาติ แหล่งน้ำมาจากแหล่งน้ำแม่ใจและเป็นดินที่มีแร่ธาตุจากภูเขาไฟ มีน้ำแร่ผสมอยู่ เนื่องจากเป็นเขตภูเขาไฟเดิม อากาศร้อนสลับหนาวในช่วงปลายปีซึ่งเป็นอากาศที่ส้มค่อนข้างชอบ พื้นที่เป็นภูเขาสูง เป็นหุบเขา มีอากาศไหลผ่านหมุนเวียน และมีความชื้นจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกส้มสายน้ำผึ้งมากที่สุด ซึ่งขณะนี้จังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมเสนอส้มสายน้ำผึ้งไปงน้ำร้อนฝาง เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์(GI) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้เพิ่มให้ผู้ประกอบการ